

Demenssprog

- lær at forstå mennesker med demens

Af Anneke Dapper-Skaaning og Dorthe Boss Kyhn

Frydenlund 2023

Anmeldelse

Dette er en fagbog spækket med konkrete eksempler og greb på typiske udfordringer, som demens i forskellige varianter skaber for de fagprofessionelle. Den rummer samtidigt et menneskesyn, hvor der gøres op med stigmatiserende narrativer som 'Hallo-damen', 'Den dørsøgende', 'Den konfliktsøgende' og lignende prædikater, der spejler de fagprofessionelles faglige afmagt i mødet med demensramtes behov.

Bogen inspirerer til at tolke demensbetinget kommunikation ud fra en nu og her adfærd – hvad er det han/hun prøver at sige, fremfor som et adfærdsmønster.

Det ville give god mening at rådgive pårørende om enkelte af disse råd, fx det stående 'kan du huske...?' Nej, det kan et menneske ramt på hukommelsen sjældent. Derfor giver det et bedre samvær – ikke at tale om det abstrakte, det fortidige eller fremtidige, men om det, der er nu og her, og som umiddelbart kan sanses.

Når jeg siger 'enkelte' af disse råd, mener jeg de råd, der fremmer livskvaliteten for den pårørende i samværet med den demenslidende, og at der tages hensyn til, at pårørende er i en sorgproces ift. at tage langsomt afsked med det menneske, man har kendt. Den pårørende har brug for at vide så tilpas meget, at man kan gå fra besøg/få hverdagen til at fungere så harmonisk og kærlighedsfuldt som muligt, og så tilpas meget at man kan bidrage til at bevare den demensramtes ressourcer længst muligt – men ikke så meget, at man bliver en del af en behandling.

Pårørende skal guides i at se resurserne i sine nærtstående og lære nye måder at kommunikere på, så man ikke kommer til at tale hen over hovedet på den demensramte, men lærer ny måder til ligeværdigt samvær. For pårørende, der måske i en længere periode har været 'på' kræver det ny indsigt og stor øvelse at fokusere på *væren* fremfor *gøren* i kommunikationen.

For fagprofessionelle er bogen letlæst og delt op i afsnit, der gør den egnet til refleksioner omkring den enkelte borger med demens, hvorefter der kan laves en struktureret plan for grad af involvering af den pårørende i et rehabiliterende/vedligeholdende perspektiv.

Hanne Gullestrup